

Transsylvanien - 29 september – 7 oktober

”Landet bortom skogarna”/Rumänien

Författare: Lars-Göte Johansson

Lördag 29 sep

Taxin från bostaden kom 04.30 och jag var på Linköping City Airport strax därefter. Förutom vi, så var det överraskande många morgonpigga med golf-bagar och tunga resväskor; synd om den indier som måste betala 100 EUR för sin övervikt (i form av väska). Vi var 34 resenärer från SU och skulle möta vår guide Jörgen i Bukarest.

Alla kom med och vi lyckades byta till nästa flight i Amsterdam med destination Bukarest i Rumänien. Tyvärr lyckades inte alla väskor komma med samma plan som vi. Sju av oss saknade sin packning då vi anlänt till Bukarest; de vara kvar i Amsterdam antar vi. Litet märkligt eftersom det var gott om tid mellan väskornas ankomst till och tänkta avfärd från Amsterdam.

Dock mötte som planerat Jörgen Westerhov från resebyrån, Diana vår rumänska guide samt vår chaufför Catelin med buss.

Anmälan av försvunna väskor tog sina två timmar beroende av en kombination av byråkrati och krånglande datasystem. Väskorna kom alla till rätta så småningom, men fick jaga ikapp oss längs vår färdrutt. Vissa av oss var tvungna att ekipera sig med skjortor och underkläder från lokala butiker.

Kraftigt försenade åt vi lunch på en familjär restaurang i Bukarest omland. Den låg i en lantlig by med inslag av renoverade hus.

Därefter styrdes färden mot Brasov (uttalas ”braschov”) för vår första övernattnings och kvällsmål med schnitzel som huvudrätt. Vi var två nätter i Brasov.

Standard för alla måltiden var tre rätter; vin, öl, vatten och/eller plommonbrännvin blev våra drycker.

Söndag 30 september

Kosan styrdes mot Bran för att åse greve Draculas boning. Vi fick veta att författaren Bram Stoker, som skrivit skräckromanen ”Dracula” tagit sig vissa friheter med både geografin och historien. Greven sägs vara baserad på Vlad Tepes, som i sin grymhet sades ha trätt upp sina tillfångatagna fiender levande på pålar. Namnet ”Dracula” kommer av att han tillhörde drak-orden.

Slottet i Bran vara ursprungligen en försvarsborg, men tillhörde kungafamiljen och renoverades till ett ”sommarställe” av drottning Maria under 1920- och 30-talet.

Lunch åt vi på drottningens ”te-hus” nedanför slottet.

På eftermiddagen gav vi oss iväg för att se på Peles-palatset i Sinaia och ett bröllop inom kungafamiljen. (Rumänien är en republik idag, men var monarki från 1918 till andra världskriget.) Efter mer än en timme i bilkö gav vi dock upp och vände åter mot Brasov.

Mot kvällssidan ledde Diana en guidad tur genom Brasov. Vi fick bland annat lära oss att bergen i Transsylvanien är en utlöpare av Karpaterna, att Rumänien består av delarna Valakiet i söder, Transsylvanien i norr och Moldova i öster.

Måndag 1 oktober

Förmiddagen ledig. Några av oss tittade in i en ortodox kyrka. En annorlunda "gudstjänst" med deltagarna stående och till synes i privat bön. Ingen tydlig uppdelning av förkunnare och åhörare eller så har jag missförstått allting!?

Sen bar det av norrut mot byn Viscri, ett av Unescos världsarv som saxisk by. Diana kallade grundarna "saxons" på engelska; vi kanske skulle kalla grundarna "tyskar", men den medeltida benämningen "saxare" är kanske mer korrekt. Vi fick veta att saxiska riddare ("Tyska orden") och immigranter bjudits in för att utgöra spärr i Transsylvanien mot de turkiska angreppen söderifrån.

Ett överraskande faktum var att Prins Charles (ja, den engelska tronföljaren!) har ett hus i Viscri. Han gillar inte att man förbättrar vägarna fick vi veta.

Efter en som vanligt kraftig och flödande lunch åkte vi en kort tur efter häst i de romska delarna av byn. En smed tillverkade en hästsko med några imponerande få slag med sin slägga.

En promenad tog oss via de saxiska delarna av byn till den befästa kyrkan. "Befäst" innebar att den hade tjocka försvarsmurar, skottgluggar mm.

Vi fick veta att det idag finns 15 saxare av totalt 400 bybor. Många har emigrerat till Tyskland eller andra länder.

Resa till och övernattnig i Sighisoara innanför stadsmurarna. På vägen många vägarbeten som ofta under vår Rumänien-resa. Middag på restaurang Alte Post.

Tisdag 2 oktober

Besök i ytterligare en befäst kyrka i Biertan. Fint väder! Möte med andra turistgrupper (talade de schweizisk eller österrikisk tyska?) Försäljning av turistslöjd som dalahästar (!) och sopslevar.

På vägen passerade vi en underlig romsk by bestående av stora extravaganta tegelhus. Män med svarta bred-brättade hattar gick omkring med okänt mål. Vidare såldes kärl av koppar, sådana som mormor hade som prydnadsföremål på väggen. Säljarna var påträngande angelägna att sälja och enstaka tiggde. Finns det rika romer? Finns det olika skikt av romer? Vem köper dessa kopparsaker?

Lunch med vinprovning i Tarnave.

Sedan nedstigning i saltgruvan Salina Turda. Avlagringar av salt härrör från historiska hav som begränsats av de transsylvanska bergen. Avlagringarna är upp till 1200 meter djupa. Brytning av salt har pågått i tusen år, men inte nu längre. Första gången i en saltgruva för mig och tankeväckande att allt bildats under oerhört långa tidsåldrar. Vi lekte med ekon i de djupa schakten.

Under resan mot hotellet fick vi veta att vi befann oss i den romerska provinsen Dacia. Denna har också gett namn till bilmärket med samma namn som ägs av Renault, men tillverkas i Rumänien.

Middag och övernattnig i Turda.

Onsdag 3 oktober

Vi fortsatte mot Alba Iulia; på vägen såg vi bygget av "The Transsylvanian Highway", som ska sammanbinda Budapest med Bukarest (EU-finansierat).

Området har tillverkning av kläder och väskor för västerländska varumärken samt också av glas.

Vi besökte kröningskyrkan (påminnelse om Rumäniens monarkiska historia) där vår guide Diana mycket stämningsfullt framförde den rumänska nationalsången.

Vi såg vaktavlösningen med några korpulenta "soldater". Förberedelser pågick för att fira Rumäniens 100-års-jubileum.

Lunch i Sibiel, guidning i byn, fint väder och middag samt övernattnig i Sibiu.

Torsdag 4 oktober

Sibiu (uttalas "sibio") var mycket trevlig, kallas också "de tusen ögonens stad" beroende på att taken var försedda med ljusinsläpp som likande ögon med ögonlock. Staden har ett stort och ett litet torg och anslutande köpgator. Vi besökte marknadsplatsen där grönsaker, matvaror, burfåglar, ostar och allehanda ting såldes. Välordnat och prydligt!

Sedan en promenad över "Lögnarnas bro", förbi stadsmuren och andra delar av gamla staden. Förberedelser pågick för en vin-festival till helgen.

Lunch i källarvalv där vi bland annat bjöds en soppa i ett märkligt kärl i form av ett cylinderformat bröd.

Många av oss gick sedan på kvällen på konsert i Thalias Hus. Eftersom bara biljetter till ståplats fanns kvar avstod undertecknad och ett antal andra för att i stället gå ut på stan (det visade sig att alla fått sitta under konserten trots allt).

Fredag 5 oktober

Vi drog nu söderut över bergen mot Bukarest. På gränsen Transsylvanien-Valakiet stannade vi för att titta på munkklostret i Cozia. Vackra målningar inuti och vackra blomplanteringar utanför. På fältet mot byn krattade tanterna hö (kvinnogöra?) och föste ihop för att senare läggas i hässjor/vålmar (mansgöra?).

Lunch åt vi på en "vägkrog"; mest minnesvärt därifrån är väl det misslyckade "färska" röda vinet.

Efter en resa genom ett flackt landskap kom vi sedan fram till huvudstaden Bukarest med 3 miljoner innevånare.

Resans mest makabra upplevelse var besöket vid platsen för Elena och Nicolae Ceaucescu:s skenrättegång och avrättningsplats år 1989. Detta ägde rum i en militärförläggning i Targoviste inte långt från Bukarest. Vi visades rummet för rättegången och platsen för deras arkebusering där kulhålen i husväggen kunde ses och där kropparnas konturer efter avrättningen var markerade. Allt finns förresten att se på YouTube.

Efter det kom Dianas (guidens) oväntade utspel att hon tyckte att Ceaucescu:s politik varit riktig och att det hade varit bra för landet om han fått fullfölja några år till. Vidare tyckte hon att Rumänien inte haft något av behov hjälp under 90-talet.

En livlig diskussion mellan henne och Jörgen vidtog och vi i bussen bollade teorier om hennes kommunism eller ultranationalism eller släktskap med Ceaucescu.

På kvällen åt vi på stan. Bukarest är en turistvänlig stad med många uteserveringar.

Lördag 6 oktober

Vi besökte "Ceaulescu:s palats", som är världen andra största byggnad efter Pentagon. Det skapades med Nordkoreansk arkitektur som förebild. För att ge plats revs stora delar av centrala Bukarest.

Stilen är nyklassicistisk med många enorma salar och trappor. Syftet verkar ha varit att imponera på utländska statsbesök. Stora delar tycks stå oanvända idag. Det är väl ett uppenbart tecken på storhetsvansinne att bygga något sådant!

Efter det rundtur på stan och eftermiddagen ledig för shopping.

Avslutningsmiddag intogs på rumänsk familjerestaurang med hög musik och uppträdande.

Söndag 7 oktober

Buss ut till flygplatsen och avtackning av guider.

Eftersom vi tyvärr fått ombokning av flighten Bukarest-Amsterdam, så fick vi ett sex timmars glapp i Amsterdam. Vissa av oss åkte in till Amsterdam för att slå sönder tiden. Vi hann med en holländsk pannkaka med tillbehör.

Framåt klockan 23 landade vi i Linköping och 23.30 var jag tillbaka i bostaden.